

## POSTANOWIENIE

27 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 27 listopada 2024 r. w Warszawie  
w sprawie z powództwa F.Ś.  
przeciwko P. spółce akcyjnej w W.  
o zapłatę i rentę,  
na skutek skargi kasacyjnej F.Ś.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach  
z 30 marca 2023 r., V ACa 154/21,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

(A.G.)

## UZASADNIENIE

Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach

Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 marca 2023 r. (sygn. akt V ACa 154/21) pełnomocnik powoda F.Ś. oparł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłance określonej przez art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Tytułem jej wykazania przedstawił, w piśmie uzupełniającym skierowaną do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną, nader zwięźle rozważania sprowadzające się do stwierdzenia, że wobec „wyjątkowości” sprawy F.Ś., Sąd Apelacyjny w Katowicach dopuścił się rażącego naruszenia prawa materialnego poprzez dokonanie błędnej wykładni wskazanego przepisu, (przy czym przepisu tego w tym miejscu wprost nie wyszczególnił) oraz jego niewłaściwego zastosowania. W ocenie pełnomocnika skarżącego nieuwzględnienie wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności doprowadziło do uznania, przez Sąd odwoławczy, kwoty zadośćuczynienia za rażąco niską, co spowodowało naruszenie kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia i zasady jego indywidualizacji. W dalszej kolejności skarżący stwierdził, że pomimo błędu Sądu Okręgowego w Gliwicach odnośnie do ustaleń stanu faktycznego sprawy, Sąd odwoławczy wadliwie przyjął, że błąd ten nie wpłynął na prawidłową wykładnię art. 445 k.c. i w konsekwencji, wydając zaskarżone rozstrzygnięcie, naruszył prawo powoda do sprawiedliwego osądu jego sprawy. Wobec powyższego wskazane przez powoda okoliczności miały przemawiać za oczywistą zasadnością jego skargi.

Mając na względzie zaprezentowaną przez skarżącego argumentację i odnosząc się wprost do powołanej przezeń przesłanki oczywistej zasadności skargi (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.) wskazać należy, że przesłanka ta zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście

błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Należy też podkreślić, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Oceniając, więc, wynikającą z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy; powinna, bowiem, dać się stwierdzić bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07). Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19). Nadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego stwierdzono, iż Sąd ten, rozpoznając nadzwyczajny środek odwoławczy w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.). Związanie to wyklucza, w efekcie, nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06 i z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06).

Wskazanych wymogów skarżący nie spełnił. Zaprezentowana przez niego nader zwięzła argumentacja zawarta w uzasadnieniu wniosku o przejęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej oceny prawnej sprawy, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ze

względu na przesłankę przedsądu, przewidzianą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Wymaga podkreślenia, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową, przed którą dochodzi do kolejnego rozpoznania sprawy. Sam, zaś, fakt niepodzielania zapatrywania Sądu drugiej instancji w zakresie analizy prawnej przedstawionego w sprawie problemu nie może stanowić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Nie można bowiem zarzucić, aby ocena prawna Sądu drugiej instancji odnosząca się do okoliczności mających wpływ na wysokość zadośćuczynienia pieniężnego zasądzzonego na rzecz powoda była oczywiście błędna w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego art. 445 k.c., którego naruszenie podniósł skarżący w ramach podstawy kasacyjnej z art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Należy podkreślić, że z obowiązku wykazania przez stronę w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występowania określonej przyczyny uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zwalnia zawarcia odpowiedniej analizy prawnej w uzasadnieniu podstaw skargi kasacyjnej. Przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie powinno bowiem doszukiwać się w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych. Zgodnie bowiem z art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać, w szczególności, autonomiczny i wyodrębniony element konstrukcyjny w postaci przytoczenia podstaw kasacyjnych wraz z ich uzasadnieniem. Podstawy kasacyjne i wypełniające je zarzuty determinują zakres kontroli kasacyjnej (art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.), a ich uzasadnienie służy wskazaniu jurydycznych argumentów przemawiających za niezgodnością zaskarżonego orzeczenia z przepisami prawa objętymi zarzutami skargi. Uzasadnienie to powinno być wyodrębnione w sposób redakcyjny i merytoryczny wśród pozostałych elementów skargi (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2016 r., IV CSK 525/15, niepubl.). Badanie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia ma przy tym następczy charakter i warunkowane jest uprzednim pozytywnym zweryfikowaniem motywów przemawiających za przyjęciem skargi do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych). Ostatecznie należało przyjąć, że powołana przez skarżącego przesłanka oczywistej zasadności skargi nie została właściwie wykazana.

Wskazać też trzeba, że nie zachodzi nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

(A.G.)

r.g.